Dosarul nr.2-19658/22 2-22068229-12-2-17052022

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

26 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Angela Ciubotaru,
Grefier Ionla Ceborciu,
Cu participarea:
Avocatul reclamantului Ermurachi Cristina
Avocatul pîrîtului Ceban Vasile
Pîrîtei Bordei Irina
În lipsa reclamantului Rabei Andrei

examinînd în ședință de judecată publică cauza civilă intentată la acțiunea lui Rabei Andrei împotriva Bodei Irina cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor judiciare,

a c o n s t a t a t:

La data de 16 mai 2022, Rabei Andrei prin intermediul avocatului Cristina Ermurachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bordei Irina cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, potrivit înțelegerii avute între Rabei Andrei și Bordei Irina la data de 21.05.2019, Bordei Irina s-a obligat să restituie lui Rabei Andrei datoria în mărime de 79 000 lei (șaptezeci și nouă mii lei) în rate lunare a câte 4000 - 6000 lei, cel târziu la data de 28 a fiecărei luni.

Menționează reclamantul, că la momentul înaintării acțiunii, Bordei Irina înregistrează o datorie în mărime de 56 000 lei, aceasta efectuând transmiterea către Rabei Andrei doar a sumei de 23 000 lei, prin urmare nu și-a executat integral obligația asumată până la momentul de față.

Astfel, ținând cont, că datoria nu a fost restituită integral, reclamantul a expediat în adresa pârâtei o somației, care a rămas fără careva răspuns sau acțiune concludentă din partea pârâtei.

Astfel, în temeiul 774 alin. (1), 775 alin. (1), 776, 858 (1), 874 alin. (1), 942 alin. (1) din Cod civil, solicită reclamantul, încasarea de la Bordei Irina, în a datoriei în suma de 56 000 lei și a dobânzii de întârziere în suma de 14199,07 lei.

Prin referința, pârâta a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată din motivele ce urmează.

Susține pârâta faptul că, în realitate n-a primit nici o sumă de bani de la reclamantul Rabei Andrei, dar fiind un om de bună-credință și considerând-l și pe Rabei Andrei la fel, a eliberat această recipisă, fiind șantajată de acesta că nu îi va restitui automobilul de model „*****”, n/î *****.

Menționează pârâta, că la caz n-a fost încheiat nici un contract de împrumut sau alt act juridic între Bordei Irina și Rabei Andrei, condițiile căruia ar fi fost încălcate de către aceasta și ar fi servit drept temei pentru adresarea în instanța de judecată.

Totodată, pârâta a comunicat că contractul de credit nr. RA2024 este unul de credit al lui Rabei Andrei, iar pârâta - Bordei Irina, nu figurează ca garant, fidejusor, etc.,

În ședința de judecată reclamantul și avocatul acestuia au susținut cererea integral pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Totodată, în ședința de judecată reclamantul a susținut că, recipisa a fost scrisă în apartamentul acestuia pe str. ***** mun. Chișinău doamna Bordei Irina personal la data de 21.05.2019. Posibil la data întocmirii recipisei nu mai eram activat în calitate de contabil șef. Banii au fost eliberați în ziua întocmirii recipisei 21.05.2019, cash în diferite bancnote 500, 100 etc. Împrumutul a fost acordat pârâtei în 2019, totodată i s-a oferit posibilitatea achitării lunare a câte 6000 de lei pentru stingerea datoriei din 2017 rezultate din contractul menționat în recipisă. Împrumutul trebuia să fie achitat lunar pentru ca să fie întoarsă suma de 79000 lei. De către Bordei Irina s-au achitat sume diferite la bancă, nu întocmai 6000 lei lunar, solicitând 56 de mii, întrucât restul sumei s-a achitat. La momentul semnării recipisei autobuz era înscris pe numele soției Rabei Diana. Soția lui reclamanta a primit o sumă de bani de la ***** /tatăl pârâtei/.

Pârâta și reprezentantul acesteia în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii, susținând că nu recunoaște această datorie, deoarece nu a primit această sumă în bani cash, iar recipisa a fost întocmită în apartamentul soțului ***** la adresa *****. Susține pârâta, că era impusă să întocmească recipisă pentru a fi înscris autobuz tatălui acesteia. La momentul întocmirii recipisei autobuz era achitat integral. După semnarea recipisei s-au perfectat actele pe autobuz, la momentul semnării recipisei erau datorii la salariu către Rabei Andrei undeva 40 000 lei, care a lucrat în funcția de contabil în întreprinderea fondată de către pârâta, Pârâta a susținut că a restituit către reclamantul toată suma, în total 77 000 lei + 33 mii lei, soții Rabei știau că busul este achitat în întregime de familia pârâtei.

*Audiind participanţii la proces, studiind materialele cauzei, probele prezentate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată conchide de a respinge acţiunea pentru considerentele ce urmează.*

În conformitate cu art. 5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Modalităţile de apărare a drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime, sunt prevăzute la art. 6 CPC, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Iar, în conformitate cu art. 7 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim.

În conformitate cu art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În temeiul art. 240 alin. (3) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art. 9 alin. (2) Cod civil drepturile şi obligaţiile civile apar: *a) din contracte şi din alte acte juridice;* b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării

şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile *trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri*. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Potrivit art. 11 alin. (1) Cod civil, buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin *corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic*.

În conformitate cu prevederile art. 774 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Conform art. 775 Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin. (1).

Potrivit art. 776 Cod civil, obligaţiile *se nasc din contract*, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 858 Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit prevederilor art. 901 alin.(5) Cod civil, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.

Conform art. 992 alin.(1) Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 1242 alin. (1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau

bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1247 alin. (1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului.

Iar, conform alin.(2) al aceluiași articol, împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preţurile au crescut ori au scăzut.

Din esența normei de drept enunțate este de înțeles că, contractul de împrumut reprezintă o înţelegere (acord) încheiată la momentul realizării acordului de voinţă asupra tuturor condiţiilor esenţiale, prin care împrumutător se obligă să dea în proprietate împrumutatul bani sau alte bunuri fungibile, iar ultimul se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Din materialele cauzei se constată că la data de 21.05.2019 a fost semnată recipisa de către Bordei Irina, prin care acesta s-a obligat să restituie suma de 79000 lei în rate lunare fața de reclamantul Bordei Irina. /f.d.49 recipisa în original/

Explicațiile părților, în ordinea art. 117 CPC, reprezintă informații furnizate în ședința de judecată cu privire la importante circumstanțe pentru justa soluționarea cauzei.

Bordei Irina în ședința de judecată nu a recunoscut că a primit suma de 79000 lei la data întocmirii recipisei în anul 2019, însă a menționat că această suma a fost formată din datoria acesteia fața de pârât ce ține de plățile salariale, precum și plata pentru un autobuz.

În ședința de judecată reclamantul evaziv motivează datoria încasarea căreia se solicită prin hotărârea judecătorească.

Ca urmare, incertitudinea pretențiilor înaintate de către reclamant, cât și din explicațiile acestuia, care în ședința de judecată, a fost în imposibilitate să justifice prin probe temeinicia acțiunii înaintate, nu convinge instanța de judecată de buna-credință, în ordinea art. 1, 11 Cod civil, motiv din care pretențiile reclamantului se resping a fi neîntemeiate.

În acest context, instanța relevă că unul din elementele definitorii ale actului juridic civil este manifestarea de voință, ce este îndreptată spre producerea efectelor juridice: naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligațiilor civile, caz în care partea participantă la raportul juridic civil urmează să-şi exteriorizeze voinţa de a încheia actul juridic, urmând ca consimțământul să provină din contul  o persoană cu discernământ, să fie exprimat cu intenția de a

produce efecte juridice şi să nu fie viciat.

Totodată, actul juridic trebuie să dispună de un obiect, ce constă în acele acțiuni sau inacțiuni, la care se obligă persoana în virtutea actului juridic încheiat, astfel încât pentru ca actul juridic să ia ființă şi să fie valabil, este necesar ca obiectul să existe (atunci când acesta nu se referă la bunurile viitoare), să fie licit, respectiv să fie în concordanță cu Legea, să se afle în circuitul civil şi să fie determinat sau determinabil.

La fel, legislația în vigoare la data instituirii raportului juridic litigios stabilea că valabilitatea actului juridic este determinată şi de cauza/scopul acestuia, ce consta în obiectivul urmărit la încheierea actului juridic civil, respectiv acel interes pe care părțile actului juridic caută să-l satisfacă, cauza actului juridic civil constând din două elemente: obiectiv şi subiectiv.

Elementul obiectiv constă în scopul imediat, direct, care este unul abstract şi invariabil în cadrul unei anumite categorii de acte juridice civile, fiind în contractele sinalagmatice cu titlu oneros considerarea, reprezentarea mintală a contraprestației cocontractantului, iar elementul subiectiv constă în scopul mediat, care este unul concret şi variabil din contul act la act juridic şi din contul persoană la persoană, fiind motivul determinant al încheierii actului juridic civil şi se referă sau la însușirile unei prestații, sau la calităţile unei persoane.

Pentru a fi valabilă cauza actului juridic civil aceasta trebuie să existe, să fie reală, să fie licită şi morală.

Potrivit art. 6 pct. 1 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, unde fiecare din părți urmează să obțină posibilitatea de a-și prezenta cauza în condiții egale, care să nu plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversarul.

Conform art. 26 alin. (1),(4) Cod de procedură civilă „procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încît nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă”.

Este de notat faptul că, dreptul la proprietate este garantat, fapt ce se regăsește în prevederile art. 46 din Constituția RM și art. 1 Protocolul I CEDO. Astfel, nu se poate trece cu vederea de către instanța că legislația națională interzice îmbogățirea fără justă cauză și că orice pretenție invocată este necesară de a fi demonstrată de partea care o invocă.

Or, în cazul relațiilor de împrumut urmează a se stabilit cu certitudine executarea corespunzătoare de către fiecare parte a contractului de împrumut a

obligațiilor asumate: *de transmiterea banilor, de restituirea sumei, momentul transmiterii banilor și exact suma restantă*.

La caz, potrivit înscrierilor olografe, probe prezentate de către părți, la care au avut acces și nu s-au prezentate contraprobe, având în vedere explicațiile părților la proces, caracterul evaziv al reclamantului în susținerea pretențiilor înaintate, în ordinea art. 118, 122, 130 CPC, instanța de judecată atestă existenta unor discrepanțe fundamentale, în astfel de circumstanțe, instanța de judecată conchide de a respinge acțiune înaintată.

Astfel se reține că reclamantul, având obligația pozitivă a probațiunii în instanță, n-a justificat și nici n-a administrat probe concludente şi admisibile, în sensul art.118 alin.(1) în coroborarea cu art.121-122 CPC pretențiile înaintate.

Având în vedere că, pretenția privind încasarea datoriei a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, iar pretențiile privind dobânzii și a cheltuielilor de judecată sunt subsecvente, instanța conchide de a le respinge, urmând soarta celui principal.

În conformitate cu art. art., 94,96, art. 236-241 CPC, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge acțiunea înaintată de Rabei Andrei împotriva Bodei Irina cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor judiciare, ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Președintele ședinței, Angela CIUBOTARU

Judecătorul